

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 13.9.2011
COM(2011) 551 konč.

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

**VZPOSTAVLJANJE ZAUPANJA V PRAVOSODNI SISTEM CELOTNE EU
NOVA RAZSEŽNOST EVROPSKEGA IZOBRAŽEVANJA V PRAVOSODJU**

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

VZPOSTAVLJANJE ZAUPANJA V PRAVOSODNI SISTEM CELOTNE EU NOVA RAZSEŽNOST EVROPSKEGA IZOBRAŽEVANJA V PRAVOSODJU

1. UVOD

Evropska unija temelji na načelu pravne države, pri čemer so pravo Unije in nacionalni pravni sistemi med seboj povezani. Oboje izvajajo nacionalni sodniki, ki delujejo v različnih pravnih sistemih in tradicijah. Oblikovanje evropske pravosodne kulture, ki v celoti spoštuje subsidiarnost in pravosodno neodvisnost, je ključno za učinkovito delovanje evropskega pravosodnega območja. Izobraževanje v pravosodju je bistveni element tega procesa, saj povečuje zaupanje med državami članicami, pravosodnimi delavci in državljani.

V skladu s stockholmskim programom je cilj Evropske komisije z uporabo vseh razpoložljivih virov na lokalni, nacionalni in evropski ravni omogočiti, da bi do leta 2020 pri dejavnostih evropskega izobraževanja v pravosodju sodelovala polovica pravosodnih delavcev v Evropski uniji¹.

Za izpolnitev tega cilja sta potrebna zavezanost in sodelovanje zainteresiranih strani na vseh ravneh. Nujno je, da države članice, sodstvo, pravosodne šole in pravni strokovnjaki izboljšajo dejavnosti izobraževanja v pravosodju. Ker imajo najboljše izhodišče, da zagotovijo, da je pravo Unije vključeno v nacionalne izobraževalne programe, bodo ukrepi na evropski ravni dopolnjevali nacionalne dejavnosti.

Pravo Unije na nacionalni ravni

Pravo Unije pronica v številne različne dejavnosti na nacionalni ravni. Ima velik vpliv na vsakdanje življenje ljudi in dogajanje v podjetjih. Določa pravice in obveznosti, ki jih morajo nacionalna sodišča varovati. Nacionalni sodniki so postali zelo pomembni sodniki prava Unije. Z zaporednimi spremembami pogodb Evropske unije sta se področje uporabe in vpliv prava Unije povečala, dostop do sodnega varstva pa se je izboljšal. Lizbonska pogodba je zlasti povečala pristojnosti Unije na področju svobode, varnosti in pravice.

Medsebojno zaupanje za vzajemno priznavanje

Vzajemno priznavanje je temelj pravosodnega sodelovanja v civilnih in kazenskih zadevah, kot je zapisano v členih 67, 81 in 82 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Dobro razumevanje različnih nacionalnih pravnih sistemov je nujno za zagotovitev priznavanja sodnih odločb, sodelovanja med pravosodnimi organi in hitro izvrševanje sodnih odločb. To je ključno tudi za medsebojno zaupanje. Nacionalni sodniki na vseh stopnjah in v vseh krajih od Sicilije do Laponske bi morali imeti ustrezno raven poznavanja prava Unije in nacionalnih pravosodnih sistemov.

---

¹ [UL C 115, 2010, str. 1.](#)

Učinkovito izvajanje prava Unije

Razvoj prava Unije mora spremljati njegovo učinkovito izvajanje², ki zagotavlja pravno varnost in enotno razlago. Eno od ključnih priporočil poročila Maria Montija³ je, da se sodnikom in pravosodnim delavcem zagotovi izobraževanje o pravu Unije in s tem državljanom in podjetjem omogoči, da se zavzamejo za svoje pravice, ter zagotovi učinkovitost enotnega trga. Komisija je to navedla kot prednostno nalogo v akcijskem načrtu izvajanja stockholmskega programa⁴ in v poročilu o državljanstvu EU iz leta 2010⁵. Evropski parlament poudarja tudi, da ustrezno izobraževanje v pravosodju bistveno pripomore k izboljšanju delovanja notranjega trga in državljanom omogoča, da lažje uveljavljajo svoje pravice⁶.

Jasna podporna vloga Evropske unije

Lizbonska pogodba⁷ je Evropski uniji dodelila pristojnost za „pomoč pri usposabljanju sodnikov in sodnega osebja“ v zadevah, povezanih s pravosodnim sodelovanjem v civilnih in kazenskih zadevah. Strategija Evropa 2020⁸ poziva k učinkovitemu vlaganju v usposabljanje in k skladnemu pravnemu okviru na evropski ravni. Komisija si bo na podlagi teh novih priložnosti prizadevala ustvariti močan in zakonit pravni okvir za usposabljanje o pravnem redu Unije.

Evropski parlament je vztrajno zagovarjal razvoj pristne evropske kulture na področju pravosodja kot prvi pogoj za evropsko pravosodno območje⁹. Evropski svet¹⁰ je pozval Unijo, naj odločno ukrepa in podpre razvoj pristne evropske kulture na področju pravosodja in pregona.

Zaradi vsega tega bi bilo treba bistveno spremeniti organizacijo evropskega izobraževanja v pravosodju v Uniji, kar zadeva načrtovanje in obseg, da bo sistematično na voljo vsem pravosodnim delavcem, ki sodelujejo pri izvajanju območja svobode, varnosti in pravice.

Komisija je leta 2010 začela obsežno posvetovanje z vsemi zainteresiranimi stranmi, v katero so vključeni Evropski parlament, države članice, Sodišče Evropske unije, Evropska mreža za usposabljanje v pravosodju (EJTN) in njeni člani, člani foruma za pravosodje (Justice Forum)¹¹, zlasti Akademija za evropsko pravo (ERA), Svet odvetniških zbornic in pravniških združenj Evrope (CCBE), Svet notariatov Evropske unije (CNUE), Evropska mreža sodnih svetov (ENCJ), mreža predsednikov vrhovnih sodišč Evropske unije ter Združenje državnih svetov in vrhovnih upravnih sodišč Evropske unije. Pri določanju ključnih dejavnosti in prednostnih nalog so se uporabila njihova stališča¹².

---

² „Evropa rezultatov – uporaba prava skupnosti“, COM(2007) 502 konč.

³ M. Monti, *Nova strategija za enotni trg*, 9. maj 2010.

⁴ [COM\(2010\) 171](#).

⁵ [COM\(2010\) 603](#).

⁶ Resolucija o [izobraževanju v pravosodju – stockholmski program](#), 17. junij 2010.

⁷ Člena 81(2)(h) in 82(1)(c) [PDEU](#).

⁸ [COM\(2010\) 2020 konč.](#)

⁹ Poročilo [2010/2080\(INI\)](#).

¹⁰ Glej opombo 1 na strani 2.

¹¹ [Justice Forum](#).

¹² Povzetek ugotovitev s posvetovanj je na voljo [tukaj](#).

2. POSPEŠENA PRIZADEVANJA, DA SE DO LETA 2020 IZOBRAŽEVANJA UDELEŽI POLOVICA PRAVOSODNIH DELAVCEV V EVROPSKI UNIJI

V Evropski uniji je veliko pravosodnih delavcev in sodelavcev, vključno s sodniki, uslužbenci sodišč in različnimi pravnimi strokovnjaki¹³.

Pravosodni delavci in sodelavci v 27 državah članicah

Poklicni sodniki	79 100
Tožilci	35 032
Odvetniki, pravni svetovalci	868 615
Sodno osebje	351 220
Sodni izvršitelji	29 060
Notarji	38 269
Skupaj	1 401 296 ¹⁴

Evropsko izobraževanje v pravosodju o pravnem redu Unije je tako na nacionalni kot na evropski ravni še vedno skromno. Maja 2011 je 51 % sodnikov in tožilcev izjavilo, da se niso nikoli udeležili strokovnega izobraževanja o pravu Unije ali druge države članice, 74 % pa jih je poudarilo, da se je število zadev, ki vključujejo pravo Unije, z leti povečalo. Izobraževanja o pravu Unije se jih 24 % ni udeležilo, ker takšna izobraževanja niso bila na voljo¹⁵. Med državami članicami se dejavnosti precej razlikujejo, število sodnikov in tožilcev, ki so se izobraževanja udeležili, pa znaša med 240 in 13 000 na leto. Komisija je financirala ali sofinancirala 162 projektov, v katerih je bilo v letih med 2007 in 2010 vključenih skoraj 26 000 pravosodnih delavcev.

Prednost imajo sodniki in tožilci, saj so odgovorni za izvrševanje in spoštovanje prava Unije, izobraževanje v pravosodju pa je bistveno tudi za druge pravosodne delavce. Sodno osebje mora žrtvam pomagati v skladu z evropskim okvirom. Evropski državljani, ki uveljavljajo pravico do prostega gibanja, se lahko znajdejo v situacijah, v katerih potrebujejo storitve odvetnikov ali notarjev s temeljitim poznavanjem zakonodaje Unije. Vsi pravosodni delavci imajo svojo vlogo pri zagotavljanju, da je udeležba otrok v pravosodnih sistemih optimalna¹⁶.

¹³ Člena 81(2)(c) in 82(1)(c) PDEU se izrecno nanašata na „sodnike in sodno osebje“. Odvetniki, ki imajo sicer neodvisen poklic, so bistven in potreben del sodne dejavnosti in imajo osrednjo vlogo pri izvajanju prava Unije. Notarji so manj vključeni v sodno dejavnost, a imajo v več državah članicah nekaj pristojnosti na pravosodnem področju, zaradi česar prav tako prispevajo k izvajanju prava Unije. Ob upoštevanju smisla in ciljev določb Pogodbe se uporaba teh določb lahko razširi tudi na ta dva poklica.

¹⁴ European judicial systems 2010, Evropska komisija za učinkovitost pravosodja (CEPEJ), Svet Evrope (Nemčija: podatki iz leta 2006).

¹⁵ Predhodni statistični podatki; študija Evropskega parlamenta „Izobraževanje v pravosodju v državah članicah EU“, ki bo objavljena oktobra 2011.

¹⁶ COM(2011) 60.

Izobraževanje uslužbencev organov pregona je prav tako pomembno. Komisija bo sredi leta 2012 predstavila sporočilo o razvoju sheme evropskega izobraževanja za uslužbence organov pregona.

Cilj je vključiti vse pravosodne delavce, naj so to sodniki, tožilci, sodno osebje, odvetniki ali drugi pravni strokovnjaki.

3. IZOBRAŽEVANJE, NAMENJENO STROKOVNJAKOM

Praktični pristop k evropskemu izobraževanju v pravosodju

Evropsko izobraževanje v pravosodju bi moralo biti praktično zasnovano, da bi privabilo pravosodne delavce, ki so potrebni za delovanje pravosodnih sistemov. Moralo bi biti povezano z njihovim vsakodnevnim delom in uporabljati učinkovite učne metode, poleg tega pa ne bi smelo trajati dolgo. Do maja 2011 se 19 % sodnikov in tožilcev ni udeležilo nobenega izobraževanja o pravu Unije zaradi pomanjkanja časa¹⁷.

Evropsko izobraževanje v pravosodju bi moralo vključevati **začetno in nadaljnje redno izobraževanje**. Vsak nov pravnik bi moral pred začetkom poklicne poti poznati pravo Unije. Začetnemu izobraževanju, ki se zagotovi pred začetkom ali takoj po začetku zaposlitve, bi moralo slediti vseživljenjsko izobraževanje, ki bi pravosodnemu delavcu omogočalo, da ostane na tekočem in ve, kje in kako lahko pridobi nova znanja in informacije.

Države članice bi morale pri ocenjevanju obsega dela sodnikov in tožilcev upoštevati **čas**, ko sodniki in tožilci niso v službi, kot naložbo v **kakovost pravosodja**.

Opredelitev prednostnih področij

Pravni red Unije, vključno z materialnim in procesnim pravom, instrumenti pravosodnega sodelovanja in ustrezna sodna praksa Sodišča EU bi morali biti v središču evropskega izobraževanja v pravosodju.

Med posvetovanjem so zainteresirane strani opozorile na potrebe po izobraževanju na naslednjih **področjih politik**, ki bi se lahko štela za prednostna področja: okoljsko, civilno, pogodbeno, družinsko in gospodarsko pravo, pravo konkurence, pravice intelektualne lastnine, kazensko pravo (zlasti izvajanje evropskega naloga za prijetje), kazniva dejanja zoper finančne interese Unije, temeljne pravice in varstvo podatkov. Kot prednostna bi bila lahko označena tudi področja, na katerih je po ugotovitvah EU usklajenost z določeno sektorsko zakonodajo slaba ali pa je sektorska zakonodaja zelo zapletena in tehnično zahtevna.

Evropska komisija bo ta prednostna področja upoštevala pri oblikovanju finančnih programov za izobraževanja.

¹⁷ Glej opombo 15 na strani 4.

Kratkoročne izmenjave

Poleg poznavanja prava Unije je za evropsko pravosodno območje, ki temelji na zaupanju in izvajanju načela vzajemnega priznavanja, bistveno, da pravosodni delavci izboljšajo poznavanje evropskih pravosodnih sistemov.

Izmenjave so **eden najboljših načinov**, kako pridobiti praktično **znanje o instrumentih Unije in drugih pravnih sistemih**, **izmenjati izkušnje** in tako okrepiti medsebojno **zaupanje** in razumevanje.

Komisija si želi razvijati izmenjave, **na katere bi najprej napotila na novo imenovane sodnike in tožilce**. Izmenjave bi morale organizirati nacionalne institucije za izobraževanje v pravosodju med začetnim izobraževanjem. Tako bi lahko sodniki in tožilci že od začetka cenili in v celoti prevzeli evropski vidik svoje vloge.

*Cilj Evropske komisije je, da bi se **program dvotedenskih izmenjav za nove sodnike in tožilce** začel izvajati leta 2014. Končni cilj je, da bi se vsi na novo imenovani sodniki in tožilci (približno 2 500 na leto) udeležili izmenjav, ki jih bodo organizirale nacionalne institucije za izobraževanje v pravosodju.*

Tehnologija in podpora za izobraževanje: Evropski portal e-pravosodje in e-učenje

Evropski portal e-pravosodje je posvetovalnica „vse na enem mestu“, namenjena državljanom, podjetjem in pravosodnim delavcem. Je **vir informacij v 22 jezikih**, ki **na področju izobraževanja v pravosodju** služi kot **referenčno orodje**. Z nadaljnjim razvojem portala se bo zagotovilo, da bodo na voljo informacije o ponudnikih izobraževanj in z njimi povezanih dogodkih, da bo dostop do pravnih baz podatkov in visokokakovostnega učnega gradiva lahek ter da bo na portalu mogoče **poiskati možnosti sofinanciranja**, ki ga zagotavlja Komisija.

Treba je vlagati tudi v **e-učenje**, zlasti da se odpravijo časovne stiske, s katerimi se srečujejo pravosodni delavci.

*Evropska komisija bo zagotovila, da bo **evropski portal e-pravosodje** podpiral evropsko izobraževanje v pravosodju.*

*Spodbujal bo razvoj **e-učenja** kot prožnega orodja, ki bo doseglo več končnih uporabnikov.*

*Pripravila bo **praktične smernice** in pri tem upoštevala posebne učne navade na področju pravosodja ter najbolj primerne **izobraževalne metode**, v smernicah pa bosta vključena tudi **ocenjevanje kakovosti in učinka** ter uporaba skupnih **meril** in kazalnikov **kakovosti**.*

Znanje jezikov

Temeljito znanje tujega jezika in poznavanje njegove pravne terminologije je pomembno in bi moralo biti del nadaljnjega izobraževanja pravosodnih delavcev. Je pogoj za učinkovite stike z drugimi državami članicami, ti stiki pa so temelj pravosodnega sodelovanja.

*Nujno je, da vse zainteresirane strani namenijo dovolj pozornosti izobraževanju o **pravni terminologiji** v tujih jezikih.*

4. NADGRADNJA OBSTOJEČIH STRUKTUR IN OMREŽIJ

Izobraziti polovico pravosodnih delavcev v Evropski uniji do leta 2020 je skupen izziv. Ta cilj bomo najbolje dosegli, če gradimo na **močeh in izkušnjah obstoječih tako nacionalnih kot evropskih struktur, akterjev in mrež**. V tem okviru ne bi bilo ustrezno oblikovati monopolne strukture na evropski ravni, da se zagotovi potrebno spoštovanje sodne neodvisnosti in samoorganizacije poklicnih združenj odvetnikov, notarjev in sodnih izvršiteljev.

Najboljša možnost je, da **razvoj dejavnosti evropskega izobraževanja v pravosodju podprejo vse zainteresirane strani** in da se obenem zagotovi, da se v njegovem okviru izpolnijo potrebe vseh akterjev, spodbujajo sinergije in izboljševanje učnih rezultatov.

Nadgradnja obstoječih zmogljivosti na nacionalni ravni

V državah članicah, ki imajo večji del odgovornosti za **kakovost in obseg izobraževanja v pravosodju**, so zmogljivosti za izobraževanje že na visoki ravni. Pravosodne šole, ki nudijo začetno in nadaljnje izobraževanje, že obstajajo v 17 državah članicah. V preostalih izobraževanje organizira ministrstvo za pravosodje, sodni svet ali sodne službe. Odvetniška združenja ali združenja notarjev določijo nacionalne zahteve za nadaljnje izobraževanje svojih članov in organizirajo izobraževalne dejavnosti.

Obstoječe strukture na nacionalni, regionalni in lokalni ravni so odločilne, da se zagotovi, da dejavnosti izobraževanja v pravosodju vključujejo spoznavanje prava Unije in postopkov, ter da se povečujejo njihova pogostost, učinkovitost in vpliv na vsakdanje delo.

Leta 2001 so Ecole Nationale de la Magistrature (Francija), Centro de Estudos Judiciários (Portugalska) in Escuela Judicial del Consejo General del Poder Judicial (Španija) začele tesno sodelovanje, ki vključuje izmenjave bodočih sodnikov in tožilcev pri izobraževalnih dejavnostih v teh treh državah, katerih osrednji predmet so zadeve, povezane s pravom Unije ter njihovimi nacionalnimi pravnimi sistemi. Ta dejavnost se je odtelej odvijala neprekinjeno, pridružile pa so se ji tudi druge izobraževalne institucije. Tako je leta 2010 sodelovalo že 13 držav, bila pa je vključena tudi v Evropsko mrežo za usposabljanje v pravosodju (EJTN).

Odvetniški združenji iz Perpignana in Barcelone sta nekaj let organizirali skupne letne seminarje za razpravljanje o težavah izvajanja pravnega okvira EU v čezmejnih primerih, ki se vedno znova pojavljajo.

Začetno izobraževanje ne obstaja v vseh državah članicah. Maja 2011 je 43 % sodnikov in tožilcev izjavilo, da med študijem prava niso študirali prava Unije, Evropske konvencije o človekovih pravicah in prava drugih držav članic, 63 % pa jih pred prevzemom svojih funkcij ni opravilo izobraževanja o pravu Unije¹⁸. Vendar pa bi morali novi pravosodni delavci dovolj dobro **poznati** instrumente pravosodnega sodelovanja Unije in ponotranjiti **avtomatizem**, da redno preverjajo sodno prakso na evropski ravni in prenos na nacionalno raven ter uporabljajo postopek predhodnega odločanja Sodišča Evropske unije.

Nadaljnje izobraževanje je na voljo v vseh državah članicah, a ni povsod obvezno. Ne pokriva vedno pravnega reda Unije in instrumentov pravosodnega sodelovanja.

¹⁸ Glej opombo 15 na strani 4.

Izobraževanje o pravnem redu Unije bi moralo biti sistematično vključeno v začetno stopnjo izobraževanja za pravosodne delavce, da bi se upoštevali vzajemno delovanje in medsebojni vplivi nacionalne zakonodaje in zakonodaje Unije.

Evropska komisija poziva države članice in pravne poklice, da zagotovijo, da bodo imeli pravosodni delavci, zlasti sodniki in tožilci, med svojo kariero vsaj enotedensko izobraževanje o pravnem redu in instrumentih Unije.

Evropska komisija si želi okrepiti sodelovanje med zainteresiranimi stranmi in aktivno spodbujati konzorcije ali regionalne skupine nacionalnih pravosodnih šol, da razvijejo enotno izobraževanje.

Nadgradnja obstoječih zmogljivosti na evropski ravni

Obstoječi ponudniki pravosodnega izobraževanja in evropske mreže pravosodnih delavcev so zanesljivo orodje za zagotovitev znatnega povečanja možnosti evropskega izobraževanja v pravosodju. Treba je premostiti razlike v vsebini, pogostosti dejavnosti in številu udeležencev teh izobraževanj.

Vloga poklicnih organizacij na evropski ravni

Evropska združenja pravnih poklicev, kot so Svet odvetniških zbornic in pravniških združenj Evrope (CCBE), Svet notariatov Evropske unije (CNUE), Evropska mreža sodnih svetov (ENCJ), mreža predsednikov vrhovnih sodišč Evropske unije, sodniški forum Evropske unije za okolje itd., igrajo pomembno usklajevalno vlogo.

So ključni partnerji pri promociji evropskega izobraževanja v pravosodju, ocenjevanju ustreznosti vsebine izobraževanja in uporabljenih metod, širjenju informacij o razpoložljivih izobraževalnih virih in zagotavljanju boljšega razumevanja.

Evropske pravosodne poklicne organizacije bi morale še bolj razviti izobraževalne dejavnosti in skupne učne načrte ter deliti najboljše prakse s svojimi člani. Bistveno je, da pri evropskem izobraževanju v pravosodju sodelujejo ves čas.

Dejavnosti Akademije za evropsko pravo (ERA) in drugih ponudnikov izobraževanja na evropski ravni

Ponudniki izobraževanj v pravosodju na evropski ravni imajo dobro izhodišče za zagotavljanje izobraževanj za udeležence iz različnih držav.

ERA¹⁹ nudi nadaljnje izobraževanje za pravosodne delavce (leta 2010 se jih je tam izobrazilo 1 303). Ima veliko izkušenj z uspešno organizacijo seminarjev o pravu Unije za slušatelje iz različnih kultur. Vloga ERA je velika na primer pri razvijanju izobraževanja v pravosodju v državah pristopnicah in državah kandidatkah.

ERA organizira poletne tečaje o evropskem kazenskem pravu za sodnike, tožilce in zagovornike iz vseh držav članic ter pri izobraževanju udeležencev za uporabo instrumentov za pravosodno sodelovanje na kazenskem področju v čezmejnih primerih uporablja aktivne metode, vključno z računalniškimi orodji.

¹⁹ [ERA](#).

Druge evropske izobraževalne ustanove, ki med drugim nudijo izobraževanje pravosodnih delavcev, so: Evropski center za sodnike in pravnike pri Evropskem inštitutu za javno upravo (EIPA), Evropski univerzitetni inštitut v Firencah (EUI), Evropska akademija (College of Europe) itd.

Evropska komisija bo sodelovala z ERA in ponudniki evropskega izobraževanja v pravosodju ter pri tem upoštevala prispevke javnega in zasebnega sektorja, da se zagotovi, da se bo več pravnih strokovnjakov lahko udeležilo visokokakovostnega izobraževanja.

Evropska mreža za usposabljanje v pravosodju (EJTN)

EJTN²⁰ je omrežje, ki povezuje nacionalne strukture za izobraževanje v pravosodju in ERA. Usklajuje njihove dejavnosti, razširja najboljše prakse, razvija skupne učne načrte za **sodnike in tožilce**, ki se uporabljajo na nacionalni ravni, ter organizira seminarje, na katerih se uporabljajo aktivne izobraževalne metode. Vsako leto se teh dejavnosti udeleži skoraj 2 000 sodnikov, tožilcev in učiteljev. EJTN je med 2005 in 2010 organiziral **izmenjave na sodiščih** za 2 175 sodnikov in tožilcev in tako izkušenim pravosodnim delavcem omogočil izmenjavo najboljših praks in rešitev.

EJTN bi se moral potruditi, da **utrdi svojo strukturo** in **razvije** strategijo, da bodo njegove dejavnosti dosegle še več pravosodnih delavcev iz več držav članic. EJTN bi moral utrditi, kar je bilo doseženo do zdaj, in svoje dejavnosti razširiti s pomočjo učiteljem na nacionalni in lokalni ravni, organiziranjem izobraževalnih dejavnosti v sodelovanju s pravosodnimi šolami, razvijanjem izobraževalnih modulov, vključno z moduli e-učenja, in prizadevanjem za odlično izobraževalno metodologijo. EJTN lahko prav tako veliko prispeva k spremembam z zagotavljanjem, da izobraževalni projekti, ki jih **konzorciji nacionalnih struktur** prijavijo za sofinanciranje na evropski ravni, izpolnjujejo vsa merila in so visokokakovostni.

*EJTN bi moral **na leto** izvesti vsaj **1 200 izmenjav na sodiščih**.*

*Vse **države članice** bi se morale zavezati, da bodo **povečale** svoje finančne prispevke in okrepile sodelovanje svojih nacionalnih struktur za izobraževanje v pravosodju v okviru **EJTN**, da bo njegovo delovanje lahko učinkovito.*

*Ker EJTN kaže dobre zmogljivosti za organiziranje in usklajevanje dejavnosti izobraževanja v pravosodju, bo Evropska komisija **razmislila o dodatni finančni pomoči**.*

5. AKTIVNO SODELOVANJE EVROPSKE KOMISIJE

Komisija bo z državami članicami **aktivno sodelovala**, da se izpolnijo ambiciozni cilji za izobraževanje pravosodnih delavcev. K dejavnostim, ki jih izvajajo nacionalne izobraževalne strukture, bo prispevala dodano vrednost s konkretnimi ukrepi za izboljšanje količine, kakovosti, učinka in obsega sheme evropskega izobraževanja v pravosodju, ki bodo vključevali izobraževanja, čezmejne izmenjave in dopolnilne ukrepe.

5.1. Oblikovanje novih strategij za širitev dejavnosti

Partnerstva med javnim in zasebnim sektorjem

Izobraževanje ni posebna pravica javnega sektorja, kot se to kaže iz dejavnosti odvetniških združenj na tem področju. Preko partnerstev med javnim in zasebnim sektorjem se lahko ustvarijo dodatna sredstva za premagovanje izzivov na področju evropskega pravosodja, ki se hitro spreminja. Novi skupni dogovori na podlagi dobrih praks bi omogočali dodatne izobraževalne dejavnosti, obenem pa bi se zagotovila neodvisnost ciljne skupine. Učenje tujih jezikov in e-učenje bi lahko bila vključena.

---

²⁰ EJTN.

Finska odvetniška zbornica na primer za odvetnike, sodnike in tožilce organizira izobraževalne tečaje o pravnih zadevah v sodelovanju z univerzami v Turkuju, Helsinkih in na Laponskem ter ministrstvom za pravosodje.

Ustanove, kot je ERA, bi bile lahko ključne pri spodbujanju sodelovanja med javnim in zasebnim sektorjem.

Sodelovanje med univerzami je od nekdanj podpiral Evropski parlament. Komisija bi lahko v prihodnje spodbujala „partnerstva za znanje“ med univerzami, pravosodnimi šolami in združenji odvetnikov, kot jo k temu spodbuja strategija Evropa 2020²¹. Izvaja se pilotni projekt²², s katerim bomo pridobili izkušnje, ki bodo povezale poslovni svet in izobraževalne ustanove pri oblikovanju in uvedbi novih učnih načrtov in tečajev, razvijanju inovativnih izobraževalnih metod in spodbujanju pretoka znanja med ustanovami visokega šolstva in zasebnim sektorjem.

Evropski pravni inštitut²³ bo združil akademike in pravosodne delavce v praktično uporabnih raziskovalnih projektih. Zato bo mogoče predlagal zanimive teme, ki bi jih lahko pokrivala izobraževalne ustanove, da pomagajo premostiti razlike.

Evropska komisija namerava še naprej spodbujati partnerstva med javnim in zasebnim sektorjem za razvijanje inovativnih rešitev na področju izobraževanja.

Vzajemno priznavanje izobraževalnih dejavnosti

Predvidene bi morale biti sheme, da se bo dalo v drugi državi članici opravljeno izobraževanje potrditi v matični državi. Dober primer je partnerstvo med francoskimi, luksemburškimi in belgijskimi odvetniškimi združenji: njihovi člani se lahko udeležijo skupnih dejavnosti, ki se upoštevajo pri njihovih letnih izobraževalnih obveznostih.

Učenje iz izkušenj

Strokovno znanje in izkušnje, pridobljene na drugih področjih poklicnega usposabljanja, bi bilo treba uporabiti pri izobraževanju v pravosodju. Tako se lahko izognemo podvajanju truda in spodbujamo ponovno uporabo kakovostnih izobraževalnih proizvodov.

Evropska komisija bi lahko organizirala letno zborovanje, ki bi se ga udeležili vsi pravni poklici, da se razvijejo novi cilji dejavnosti in izboljša izmenjava dobrih praks.

5.2. Zagotavljanje finančne pomoči

Od 2007 do 2010 je evropsko izobraževanje v pravosodju dobivalo finančno podporo s financiranjem ali sofinanciranjem projektov v skupnem znesku 35,5 milijona EUR. Do zdaj je bilo s tem omogočeno izobraževanje od 4 000 do 9 000 pravosodnim delavcem na leto. Vendar glede na to, da je ciljna skupina tako velika in ker je nujno biti na tekočem s pravnim redom Unije, to ni dovolj.

²¹ Komisija se v Sporočilu o Uniji inovacij, ki je ena od vodilnih pobud iz strategije Evropa 2020, zavzema za „koalicije znanja“ ali „partnerstva“.

²² Pilot project for the development of knowledge partnerships.

²³ Evropski pravni inštitut.

Da bi privabili več pravosodnih delavcev in uporabili moč vseh obstoječih zainteresiranih strani, bodo dodatna finančna sredstva pripomogla k večji raznovrstnosti in količini dejavnosti, ki se jih lahko podpre.

V sedanjem finančnem okviru bo Komisija podprla evropsko izobraževanje v pravosodju s tem, da mu bo dala večjo **prednost** pri svojih obstoječih delovnih programih in pri tem uporabila vsa razpoložljiva orodja **za povečanje finančne podpore**. Komisija bo aktivno, zlasti s **subvencijami**, spodbujala razvoj izobraževanja o pravnem redu Unije in nacionalnih pravosodnih sistemih, ki bo usmerjeno v več držav članic²⁴. Pri pogojih za dodelitev se bo upošteval razvoj v prakso usmerjenih, obsežnih in dolgoročnih projektov, pri katerih se uporabljajo aktivne izobraževalne metodologije in katerih rezultati so trajni ter dosežejo široko ciljno skupino. Komisija bo zagotovila tudi izobraževalne module za pravni red Unije, kot so na primer tisti, ki jih je uspešno razvila za okoljsko pravo EU.

Komisija se trudi izboljšati tudi skladnost in stalnost svojih razpisov za predloge ter **olajšati dostop do evropskih sredstev** za predlagatelje projektov. Komisija **ocenjuje, kako bi lahko spodbudila Hrvaško²⁵, države kandidatke, potencialne države kandidatke in sosednje države za sodelovanje** pri projektih evropskega izobraževanja v pravosodju.

Evropska komisija se bo pri financiranju osredotočila na izobraževanja v okviru obstoječih programov za podporo visokokakovostnih projektov evropskega izobraževanja v pravosodju, ki imajo večji evropski vpliv.

V novem večletnem finančnem okviru bi morale imeti evropsko izobraževanje v pravosodju veliko prednost, da se do leta 2020 izobraževanje omogoči več kot 20 000 pravosodnim delavcem na leto.

6. SKLEP

Izboljšanje izobraževanja v pravosodju je bistveno za oblikovanje evropskega pravosodnega območja v korist ljudi in podjetij. Evropska komisija želi evropskemu izobraževanju v pravosodju dati novo razsežnost z nadgrajevanjem sedanjih preizkušenih dejavnosti in možnosti iz Lizbonske pogodbe.

Prihodnja shema evropskega izobraževanja bo temeljila na delovanju:

1. **držav članic:** nadgradnja obstoječih zmogljivosti za spodbujanje izobraževalnih dejavnosti, ki jih na temo pravnega reda Unije razvijajo pravosodne šole ali pravni poklici;
2. **partnerjev na evropski ravni:** krepitev sodelovanja ter širjenje dejavnosti in izmenjav prek poklicnih organizacij na evropski ravni, ponudnikov izobraževanj ali EJTN;
3. **Evropske komisije:** povečanje finančne podpore kakovostnih izobraževalnih projektov, spodbujanje konzorcijev pravosodnih šol, prizadevanja za uresničitev

²⁴ Upoštevale se bodo tiste vloge notarjev, ki se nanašajo na pravni red Unije na področjih, na katerih notarji izvajajo sodne dejavnosti.

²⁵ Evropski svet z dne 24. junija 2011.

zastavljenega cilja, da se do leta 2020 na leto na evropski ravni izobrazi 20 000 pravosodnih delavcev, spodbujanje uporabe moderne tehnologije in zlasti evropskega portala e-pravosodje.

Da se zagotovi, da izobraževanje v pravosodju doseže raven odličnosti, ki je potrebna za pravo evropsko pravosodno kulturo, je potrebna velika zavzetost. Evropska komisija poziva vse akterje, da ustrezno ukrepajo: treba je dodeliti proračunska sredstva, si vzeti čas, razviti spodbude in sprejeti jasne zaveze.

Evropska komisija predvideva, da bo kombinacija teh ambicioznih ukrepov zagotovila, da se bo do leta 2020 več kot 700 000 pravosodnih delavcev udeležilo vsaj enega tečaja v okviru evropskega izobraževanja v pravosodju ali sodelovalo v izmenjavi.